

II.

Halvtredie Aar efter at mit i nærværende Tidsskr. (6. R. 4. B.) gængivne Foredrag om nogle Virkninger af den nugældende Navnelov blev holdt, fulde tre Fjerdingaar efter, at det i Foredraget foreslaaede Udvalg har afsluttet sine Arbejder, ikke et halvt Aar før den nu gældende Navnelov udløber, har Hr. Direktør Hauch-Fausbøll fundet det opportunt at fremkomme med ovenstaaende lille Artikel, som han benævner »Om Navnesagen«, men som ifølge sin Form og sit Indhold rettere burde hedde: »Imødegaaelse af Hjorth N.s Foredrag om Navnesagen« eller noget lignende; thi hele Artiklen er kun en Omtale eller Imødegaaen af de i mit Foredrag fremsatte Anker, der dels forekommer ham at være for vidtgaende, dels ikke fyldige nok.

H.-F.'s Anke over, at min Kritik af visse justitsministerielle Bevillinger ikke er underbygget, da jeg ikke kender Motiverne til dem, vilde kun have Vægt, hvis disse Motiver var offentlig tilgængelige, men det ved H.-F. bedst selv, at de ikke er.

Ja, jeg vil have de gamle Slægtnavne beskyttede, men jeg indser ikke, hvad en »svigtende genealogisk Fagkundskab« har at gøre dermed. Den genealogiske Fagkundskab bør efter min Mening være den stærkeste Modstander af endnu mere frit Slag paa Familienavnene, end vi nu har. Der bør netop værnes om Familienavnene som om et Særeje, enten nu Navnet virkelig er et saadant, eller om det, som Tilfældet ved Tidernes Ugunst er blevet, maa deles med flere. Konklusionen af H.-F.'s Udtalelse er imidlertid den, at naar to eller tre Familier bærer samme Slægtnavn, sker der saamænd ingen Skade, om Navnet bæres af syv, otte eller ti! Skulde dette ikke i nogen Grad bero paa svigtende genealogisk Forstaaelse?

H.-F. siger, at jeg vil have beskyttet Varianter af Slægtnavne. Nej, min Herre! Enten læser De mit Foredrag, som en vis Mand Biblen, eller ogsaa fordrejer De mine Ord ganske utilbørligt; der staar klart at læse, at jeg vil have Beskyttelse mod Varianter af saadanne Navne; dette turde paa almindeligt dansk være noget helt andet.

H.-F. anker over, at jeg har bygget min Kritik af Varianterne paa 16 (sejsten!) Navne, som jeg har pillet ud af et Par Tusinde. Jeg maa hertil bemærke, at der til Foredraget var indrømmet mig 20 Minutter, og dels p. Gr. heraf, dels fordi jeg ikke finder, at man i et Foredrag kan divertere sine Tilhørere med lange Remser, maatte jeg nøjes med at give enkelte Prøver. Den paagældende Passus i Foredraget begynder da ogsaa med disse Ord: Jeg skal nævne nogle saadanne nyantagne Navne, og saa iøvrigt bemærke, at Listen paa

de 16 (sejsten!) Navne meget vel kan forøges, ogsaa over de 31, som H.-F. anfører som Eksempler paa et ganske andet Forhold.

H.-F. siger, at hans personalhistoriske Sans absolut tilfreds-
stilles mere ved, at f. Eks. en Mand kommer til at bære sin Mor-
moders Navn Jerichau, end at han ved at slaa op i en Navnebog
udvælger sig et Navn, til hvilket han ikke har bedre Tilknytning,
end at han er dansk, og Navnet er dansk.

H.-F. vil altsaa i absolut Modstrid med gældende Praksis
gerne knæsette Overførelsen af Navnene paa Spindesiden. Det er
juridisk og historisk, i Theori som i Praksis fastslaaet, at naar en
Kvinde gifter sig, forlader hun sin Slægt og træder ind i sin Mands
Slægt, til hvilken hendes Børn ogsaa hører (jvnfr. iøvrigt de af
H.-F. udgivne Slægtbøger, der saavidt mig bekendt, ikke medtager
udgiftede Kvinders Børn). Med dette Forhold vil Personalhistorikeren
H.-F. bryde og indføre en ny Praksis! Jeg tror ikke, at han vil faa
ret mange med sig her, hverken Personalhistorikere, Genealoger
eller Jurister.

Hvad angaar hans Omtale af Ensartethed i nye Navne,
skylder han os først og fremmest Bevis for, at Justitsministeriets
Navnebog ikke kunde være anderledes, og bedre, end den er, førend
han fremfører den som et Bevis for sin Paastand.

Den Slutning, at jeg, fordi jeg skriver Okholm—Oxholm, maa
være uvidende om, at Stednavnet Okholm findes i Danmark, er
absolut forhastet. Naar jeg — der i al Beskedenhed nok tør paastaa,
at jeg har et ret solidt underbygget Kendskab til danske Stednavne
— sammenstillede de to Navne, var det fordi jeg ikke kendte Mo-
tivet til Antagelsen (idet jeg nemlig ligesaa lidt har Adgang til
Motiverne, naar det angaar de ved Øvrighedsbevis erhvervede
Navne, som naar det gælder Bevillingerne), og altsaa ikke vidste, om
Navnet var antaget af en Mand fra Okholmgaarde, eller om der var
forsøgt en Efterligning af Oxholm. Da vi nu er ved Motiverne,
fristes jeg til at henstille til H.-F., at han fremtidig, naar hans
Institut atter maatte udsende en Aarsberetning, samtidig med,
at han meddeler de ved ham erhvervede Navne ogsaa meddeler
Motiverne. Kunde man saa formaa Justitsraad Elvius til at lade
sit Navnekontor gøre det samme, vilde jeg jo, næste Gang jeg kom
i det Tilfælde at skulle kritisere, have noget mere at bygge paa og
saa maaske forskaane H.-F. for at anvende sin sikkert kostbare Tid
paa at imødegaa mig.

H.-F. tror ikke paa en Skiften-Navne en masse. Det gør jeg
heller ikke og har aldrig gjort det. Jeg sagde i Foredraget, at jeg
kunde t æ n k e mig en Ordning o. s. v., men der er langt fra at tænke